

Neslužbena pročišćena verzija Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt sadrži: Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj : 10/02), i izmjene i dopune Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 19/07, 02/08, 03/19, 30/20 i 10/22).

Z A K O N O PRAVNIM OSOBAMA KOJE OSNIVA BRČKO DISTRIKT

(Neslužbena pročišćena verzija)

Članak 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, djelovanje, upravljanje, djelokrug i prestanak rada pravnih osoba, koje osniva Brčko „distrikt“¹ Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Distrikt).

Odredbe ovog zakona ne odnose se na poduzeća koja osniva Distrikt.

Članak 2

Pravna osoba iz članka 1 ovoga zakona (u daljem tekstu: pravna osoba) osniva se kao: ustanova, institut, agencija, javni zavod, centar ili u drugom odgovarajućem obliku.

Osnivanje pravne osobe

Članak 3

Pravna osoba se osniva odlukom „Vlade“² „Distrikta“³ (u daljem tekstu: „Vlada“⁴), na temelju iskazane potrebe općeg ili javnog interesa.

Ciljevi osnivanja

Članak 4

Pravna osoba se osniva za:

1. pružanje usluga i unapređenja u oblastima kao što su zdravstvo, obrazovanje, nauka, socijalna skrb, kultura, sport ili za druge slične ciljeve od općeg ili javnog interesa,

¹ Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 19/07)

³ Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 19/07)

2. potrebe ekonomskog razvoja Distrikta i povezivanja s ostalim područjima Bosne i Hercegovine i regionima stranih zemalja i njihovim agencijama, ustanovama ili institucijama,
3. očuvanje okoliša i povjesne i kulturne baštine,
4. vršenja javnih poslova iz ovlasti odjela Vlade „Distrikta“⁵,
5. zadovoljavanje drugih općih i javnih potreba građana i institucija Distrikta.

Članak 5

Djelatnost pravne osobe je neprofitna, a eventualno iskazana dobit, ostvarena djelovanjem pravne osobe, planira se u narednoj finansijskoj godini za financiranje programa općeg ili javnog razvoja „Distrikta“⁶,

Pravna osobe su politički i stranačko neovisne, ne mogu se uključivati u izborne kampanje, niti prikupljati sredstva za financiranje političkih stranaka.

Članak 6

Inicijativu za osnivanje pravne osobe mogu pokrenuti organi vlasti i upravljanja Distrikta, poduzeća, organizacije i druga domaća i strana pravne osobe koja djeluju na području Distrikta (u daljem tekstu: predlagač).

Članak 7

Predlagač svoju inicijativu za osnivanje pravne osobe u pismenoj formi podnosi „Vladi“⁷. Uz inicijativu se podnosi:

1. studija o potrebi i svrsi osnivanja pravne osobe,
2. dvogodišnji plan aktivnosti,
3. finansijski plan i izvori financiranja,
4. nacrt statuta pravne osobe, koji sadrži: oblik organizovanja, djelatnost, ovlasti, organe i način upravljanja.

Članak 8

Pravna osoba stječe svojstvo pravne osobe upisom u sudski registar (u daljem tekstu: registar), koji vodi Osnovni sud „Distrikta“⁸. U postupku upisa u registar primjenjuju se odredbe Zakona o registru poduzeća i poduzetnika Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine⁹.

Članak 9

Djelatnost pravne osobe je javan.

⁵ Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

⁶ Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

⁷ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 19/07)

⁸ Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

⁹ Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

Pravne osobe u obavljanju svoje djelatnosti mogu rabiti isključivo pun ili skraćen naziv upisan u registru.

Naziv pravne osobe mora biti na tri službena jezika koji su u upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Upravljanje

„Članak 10

Tijela pravne osobe su: upravni odbor i ravnatelj.

Članove upravnog odbora imenuje i razrješuje Skupština Brčko distrikta BiH.

Ravnatelja imenuje i razrješuje upravni odbor, na način i u postupku propisanom Statutom pravne osobe.

Ravnatelj se imenuje na razdoblje od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja, s tim što ista osoba ne može biti imenovana više od dva puta uzastopno.

Za ravnatelja može biti imenovana osoba koja ima:

- a) državljanstvo Bosne i Hercegovine,
- b) najmanje visoku stručnu spremu,
- c) najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

Za ravnatelja ne može biti imenovana osoba koja je pravomoćnom sudskom presudom osuđivana za vršenje kaznenih djela i osoba protiv koje se vodi kazneni postupak, izuzev kaznenih djela iz oblasti prometa.

Pravna osoba može imati nadzorni odbor ako je tako određeno statutom.

Način upravljanja i rukovođenja pravnom osobom i unutarnja organizacija pravne osobe, regulira se statutom.¹⁰

„Članak 10a

Izbor kandidata za članove upravnog odbora pravne osobe vrši Povjerenstvo za izbor i imenovanje i mandatno-imunitetno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

„Povjerenstvo iz stavka 1 ovog članka raspisuje javni konkurs za izbor i imenovanje članova upravnog odbora koji se objavljuje na zvaničnoj internetskoj stranici Skupštine Brčko distrikta BiH i pravne osobe i otvoren je petnaest (15) dana od dana objavljivanja javnog konkursa.,¹¹

Članovi upravnog odbora biraju se na temelju uvjeta propisanih člankom 12 ovog zakona i profesionalnih sposobnosti, te odražavaju sastav stanovništva Brčko distrikta BiH.

Povjerenstvo utvrđuje ispunjavaju li svi kandidati uvjete natječaja, intervjuira i ocjenjuje kandidate, te utvrđuje rang-listu kandidata koju dostavlja Skupštini Brčko distrikta BiH.

¹⁰ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 30/20)

¹¹ Zakon o izmjeni Zakona o pravnim licima koje osniva Brčko distrikt (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 10/22)

Rok za provedbu postupka izbora članova upravnog odbora i dostavljanje rang-liste Skupštini Brčko distrikta BiH je 30 dana od dana zatvaranja javnog natječaja.

Skupština Brčko distrikta BiH imenuje upravni odbor s rang-liste kandidata koju utvrdi Povjerenstvo, u roku od 30 dana od dana njezinog dostavljanja.

Odluka o imenovanju članova upravnog odbora pravne osobe je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Odluka o imenovanju članova upravnog odbora pravne osobe objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Postupak izbora članova upravnog odbora mora biti okončan prije isteka mandata dotadašnjim članovima upravnog odbora.¹²

Članak 11

Upravni odbor pravne osobe mora najkasnije tri mjeseca nakon upisa u registar, donijeti statut koji sadrži:

1. naziv i sjedište,
2. ciljeve pravne osobe,
3. djelatnost i aktivnosti,
4. način i izvore financiranja,
5. organe pravne osobe, način njihovog izbora, uvjete i način opoziva, ovlasti, način odlučivanja, trajanje mandata i odgovornost,
6. zastupanje pravne osobe,
7. pravila za korištenje i raspolaganje sredstvima pravne osobe,
8. postupak za izmjenu i dopunu statuta, ovlasti i način donošenja drugih općih akata pravne osobe,
9. razloge i način prestanka pravne osobe,
10. postupak za raspolaganje preostalom imovinom ili drugim sredstvima u slučaju prestanka rada pravne osobe.

Statut ne smije biti u suprotnosti s Odlukom o osnivanju pravne osobe.

"Članak 12

Upravni odbor pravne osobe sastoji se od pet članova.

Upravni odbor se imenuje na razdoblje od četiri godine, uz mogućnost ponovnog imenovanja, s tim da isti članovi ne mogu biti imenovani više od dva puta uzastopno.

Članovima upravnog odbora mandat prestaje po sili zakona nakon isteka razdoblja na koje su imenovani.

U slučaju prestanka članstva u upravnom odboru jednog od članova, mandat novoizabranog člana upravnog odbora traje do isteka mandata svih ostalih članova upravnog odbora.

¹² Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 30/20)

U upravni odbor mogu biti imenovana najviše tri člana iz reda državnih i javnih službenika zaposlenih u tijelima javne uprave i institucijama Brčko distrikta BiH. Članovi upravnog odbora ne mogu biti:

- a) ravnatelj drugih pravnih osoba koje osniva Distrikt ili ravnatelj javnih poduzeća,
- b) osobe koje su u upravnim odborima drugih pravnih osoba koje osniva Distrikt ili su u upravnim odborima javnih poduzeća,
- c) osobe koje su pravomoćnom sudskom presudom osuđivane za vršenje kaznenih djela i osobe protiv kojih se vodi kazneni postupak, izuzev kaznenih djela iz oblasti prometa,
- d) osobe koje imaju manje kvalifikacije i manje radnog iskustva od ravnatelja pravne osobe za koju se bira član upravnog odbora,
- e) osobe koje su u radnom odnosu u toj pravnoj osobi.

Mjesečna naknada za rad člana upravnog odbora utvrđuje se u najvišem iznosu do iznosa jedne prosječne neto plaće isplaćene u Brčko distriktu BiH za prethodnu godinu.

Predsjedniku upravnog odbora mjesečna naknada za rad, iz stavka 7 ovog članka uvećava se za 20 %.¹³

„Članak 13

Nadležnost i način odlučivanja upravnog odbora kao i drugih tijela propisuju se statutom.¹⁴

„Članak 14

„Skupština Brčko distrikta BiH¹⁵ razrješuje članove upravnog odbora prije isteka razdoblja na koje su imenovani i to:

- d) na zahtjev člana,
- e) ukoliko član više ne ispunjava uvjete za članstvo,
- f) ukoliko član ne izvršava svoje obveze i dužnosti sukladno zakonu, aktu o osnutku i statutu pravne osobe te drugim važećim propisima.¹⁶

„Članak 15

Upravni odbor razrješuje ravnatelja s dužnosti prije isteka razdoblja na koje je imenovan i to:

- f) na zahtjev ravnatelja,
- g) ukoliko ravnatelj više ne ispunjava uvjete za imenovanje,
- h) ukoliko osnivač ne usvoji izvješće o radu pravne osobe,
- i) ukoliko su ispunjeni drugi uvjeti propisani zakonom, aktom o osnutku, statutom i drugim važećim aktima pravne osobe,
- j) ukoliko ravnatelj ne izvršava obveze i dužnosti koje su propisane zakonom, aktom o osnutku ili drugim aktima pravne osobe.¹⁷

¹³Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 30/20)

¹⁴ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 30/20)

¹⁵ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 30/20)

¹⁶Zakon o dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 03/19)

¹⁷Zakon o dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik br. 03/19 Brčko distrikt BiH)

Djelatnost

Članak 16¹⁸

Pravna osoba djeluje na cjelokupnom području Bosne i Hercegovine, ako odlukom o osnivanju nije drugačije određeno.

Ciljevi i uloga pravne osobe određeni su odlukom o osnivanju.

Članak 17

Program i djelovanje pravne osobe ne mogu biti u suprotnosti s ustavnim poretkom Bosne i Hercegovine i Statutom „Distrikta“¹⁹, niti usmjereni prema njihovom rušenju, raspirivanju nacionalne, rasne i vjerske mržnje ili diskriminacije.

Članak 18

„Vlada“²⁰ može pravnoj osobi povjeriti ili delegirati vršenje javnih ovlasti.

U delegiranju javnih ovlasti mjerodavni organ mora osigurati pravnoj osobi zakonito i neometano provođenje javnih ovlasti.

Članak 19

Pravne osobe, osnovana od Distrikta mogu iznimno obavljati i gospodarske djelatnosti ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih odlukom o osnivanju i statutom.

Prestanak rada

Članak 20

Pravne osobe, osnovana od Distrikta mogu prestati s radom:

1. odlukom „Vlade“²¹,
2. odlukom upravnog odbora sukladno statutom pravne osobe,
3. na drugi način sukladno zakonom.

Preostala sredstva pravnog subjekta u trenutku prestanka njegovog postojanja će sukladno zakonom služiti za financiranje programa općeg ili javnog razvoja²² Distrikta.

¹⁸Zakon o dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 03/19)

¹⁹ Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

²⁰ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 19/07)

²¹ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 19/07)

²² Zakon o izmjenama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 02/08)

Članak 21

„Vlada“²³ može donijeti odluku o prestanku pravne osobe u slučaju da pravna osoba obavlja djelatnost suprotno odluci o osnivanju ili suprotno odredbama ovog zakona, kao i u slučaju kada se ciljevi osnivanja iz članka 5 ovoga zakona, ostvaruju putem drugih pravnih osoba ili organa Distrikta.

Kaznene odredbe

Članak 22

Kaznom od 1.000 KM do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. obavlja djelatnosti koje su suprotne ciljevima, određenih u odluci o osnivanju ili statutu pravne osobe
2. uporabi sredstva za financiranje političkih stranaka (članak 5 stavak 2)

Za prekršaj iz stavka 1 ovoga članka, odgovorna osoba u pravnoj osobi, kaznit će se novčanom kaznom od 500 KM do 2.000 KM.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 23

Postojeća pravne osobe kojima upravlja Distrikt i koje obavljaju djelatnosti iz članka 4 ovoga zakona, dužna su da svoje akte usuglase s odredbama ovog zakona i da podnesu prijavu za upis u registar u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članak 24

Zakon o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je stupio na snagu 31. kolovoza 2002. godine, a njegove izmjene i dopune 17. srpnja 2007. godine, 20. veljače 2008. godine, 21. veljače 2019. godine, 25. kolovoza 2020. godine i 13. travnja 2022. godine.

²³ Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravnim osobama koje osniva Brčko distrikt Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik Brčko distrikt BiH, broj 19/07)